

10 20 30 40 50 60 70 80 90 100 10 20

mm
0
10
20
30
40
50
60
70
80
90
100
10
20
30
40
50
60
70
80
90
100

Sælfærdig Beskrivelse
Om de adskillige Slags
Græs som paa Bønder
i Norge ved Christiania
i Aar 1742 laed sig klygne de
T. i d. A.

V-box 8:228

En sandfærdig
Beskrivelse

Om

De adskillige Slags Orme, som paa Bon-
den i Norge ved Christiania i dette indeværende
Aar 1742. loed sig tilsyne, saa og en udførlig
Beretning om den store Skade, slige Orme for-
arsagede Indvaanerne sammesteds, i det de op-
aad all den Velsfænsle af Sæd, som Gud havde velsig-
net deres Marker med, hvorover endrei Mennesker og Døgg
elændig af Hunger maatte døe; Hvilket med videre
er at læse i denne Beretning og

hosføjede

Seene Bise.

Som fandt stanges under den Melodie:
Fader vor udi Zimmerig, &c.

Trykt i dette Aar.

V box 8: 238

67/62692a

Beretning.

Adi Sommeren 1742. da Luften begyndte at blive varm, faldt en stor Deel Orme need paa Boyden omkring Christiania, hvilke udi en hast saaledes opaade den velsignede Sæd med Græs og Urter, at baade Mennesker og Dvæg derudover elændig af Hunger maatte døe og omkomme; Den Sorg og Bedrøvelse Indvaanerne sammesteds og de derom boende haver været udi, at see saadan en Mængde af saa u-sædvanlige og skadelige Orme, kand enhver forestille sig selv; ellers ere der adskilliges Meeninger om samme, nogle vilde sige: disse Orme haver været af det slags som gemcentligen overalt i Norge kaldes: Raal-Orme, hvilke efter Ormenes Natur, i deres Æg skulle have været lagt i saadan Mængde i forrige Høst, at de da ved Barmens Temperament ere af deres Æg udfrøbne, og fordi de vare sorte, slutte de, af det de haver ligget Vinteren over under Sneen, hvor de efter saa lang Tid vare saa udhungrede, at de med desto større Graadighed opaad Markens Sæd og Grøde; andre beretter at de ere nedfalden af Luften, hvilket mange biefalder, overalt lader man herom enhver beholde sin Meening, og meddeler dem denne Efterretning, hvorledes samme Orme lode sig tilfsiine, først vare de fleste sorte, andre sribede, andre sfiobe. Huden af sig og endelig nogle laa nogen Tid udi en Hinde ligesom Silke-Orme, og bleve siden til hvide Sommer-Fugle, saa og hvorledes de dode, neml. ved indfalden Regn Bøyr frøb en stor Deel i Huler og dode, de øvrige andre saae man af Hunger omsider dode paa de afvillede Marker, hvilket forarsagede en megen overmaade vederskyggelig Luat og Stank. Hvad man af dette alt har at tage sig til alvorlig Estertanke, bliver dette: Guds Gaver og Belsignelser at annamme med skyldig Skionsomhed, bringe dem til sin og Næstes Rødtørftighed og med Pauls sige Gld og Gaderen Tak for alle Ting i Christo Jesu vor HErr!

I.

Sammer og Elendighed!
Det Mūs, som Gld os revser med,

Vi dagligen for Synden maae
Fornemme, at vi skal forstaae,
At vi paa hans Belsignelse
Lit Skionsomhed har ladet see.

2.

Snart bruger Gld den blodig Krig,
Snart dye Tid, at hver jamrer sig,
Snart Orme æde alting bort,
Og Hunger vores Liv gior kort;
Det Norge nu forsoget har,
Hvor Orme gjorde alting bar.

3. Bed

10 20 30 40 50 60 70 80 90 100 10 20 30 40 50 60 70 80 90 200 10 20 30

0
10
20
30
40
50
60
70
80
90
100
110
120
130
140
150
160
170
180
190
200
210
220
230
240
250
260
270
280
290
300

Bed Staden Christiania
Og Egnen vidt og bredt derfra,
Der Orme udi Hobetall
Redregneede paa Mark og Dal,
Man Marker maatte blotte see,
Som de var hugget af med Lee.

4.

Jeg noget her opregne vil:
Hvorledes at det der gik til,
Saavidt man veed og haver hort
Og derfra blevet os tilfort,
Hvad meere Nød og Jammer man
Fra dette Sted opregne kand.

5.

Det var bedroveligt at see,
Hvorledes at Forældrene
Fra deres Boren maatte gaae,
Og Brød til dem en kunde faae,
De vare selv i største Nød,
Og onskede at være død.

6. Man

Man mange Mænd og Qvinder
saae
Bedrovelig paa Marken gaae,
At søge med Besværighed
Om lidt til Livs Nødtørstighed;
Men alting plat fortæret var
Af Ormene den store Skar.

7.

De Been, som der paa Marken laae,
Dem stodte de til Meel saa smaa,
Ja ogsaa Bark af Træer sleed,
Med vilde Nodder det tilreed,
At holde op den usle Krop,
Som var vansmægt fra Taa til Top.

8.

Ja megen Jammer man der saae,
Hvorledes at de Mødre laae
Paa Marken, og ved deres Bryst
De spæde Boren havde krynst,
Hvo kand beskrive all den Nød,
Af Hunger laae de alle død.

9. Der

Der var saa stor en Rød for hand,
Ja større, end jeg sige kand,
Hver sig for Sine skulede,
Som vare saa forsultede,
At de besvimed' jammerlig,
Dg Livets Ende ønsket sig.

10.

Det og ælendigt vat at see
Paa Fælllet med det arme Kree,
Som ogsaa død til Jorden faldt,
Ja det var nesten overalt,
Saa vidt som disse Orme kom,
Blev Marken baade bar og tom.

11.

Da Ormen' havde ædet af
Altdet, som GUD paa Marken gaf,
De selv for Fode vrimled' om,
Men fandt en noget, hvor de kom,
Saa svandt de bort som Græs og
Hoe,
Dg maatte med omsider doe.

12. Til

12.

Til sidst de da smaa Fugle blev,
Som Benret bort af Landet drev;
Men hvad de efterlode sig,
Var Stang, ond Lugt ret græffelig
Af dode Ormer Hud og Skal,
Som laae paa Marken overalt.

13.

Ach! H Erre straf os ikke saa,
At vi af Landet gange maa,
For Hunger reent at falde hen,
Men giv os Foden dog igien,
Vi Breden din, O! Fader seer,
O H Erre! straf os ikke meer.

14.

Du Orme her nedregne loed,
Der opaad Frugten, som her stoed,
Lad Jorden bæere Kornet frem,
At vi maa Foden faae igien,
Dit Ravn vi derfor prise vil,
Saa længe som vi ere til.

15. Bæve

